

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет радіоелектроніки

УХВАЛЕНО

Вченою Радою ХНУРЕ

«28» 12 2018 р.

протокол № 13

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом ректора

№ 14

від «04» 01 2018 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**про визнання іноземних документів про освіту в
Харківському національному університеті радіоелектроніки**

1. Загальні положення

Дане Положення встановлює:

Процедуру визнання в ХНУРЕ (далі – Університеті) здобутих в іноземних навчальних закладах ступенів середньої, середньо-професійної, вищої освіти та/або пройдених періодів навчання з метою забезпечення права громадян, які пройшли певний період навчання у навчальних закладах інших держав, на продовження навчання та/або провадження професійної діяльності відповідно до законодавства України.

1.1. Нормативно-правова база

Положення про визнання іноземних документів про освіту в Харківському національному університеті радіоелектроніки (далі – Положення) розроблено на підставі Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про ратифікацію Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні», Порядків визнання здобутих в іноземних навчальних закладах ступенів вищої, середньої, середньо-професійної освіти, затверджених наказом МОН № 504 від 05.05.2015 р., Постанови КМУ №796 від 27.08.2010 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності», а також документів, що регламентують окремі аспекти освітньої діяльності Університету.

1.2. Основні визначення

Академічні права - право власника іноземного документа про освіту на продовження навчання, що надається власнику документа про освіту в країні походження документа;

Апостиль – це стандартизований сертифікат або штамп, що проставляється на документах, або такий, що оформлюється у вигляді додатку до документів;

Документ про освіту (освітній документ) - документ, який містить дані власника документа про ступінь вищої освіти, фахову спеціалізацію або

професійну перепідготовку випускника освітньої установи або засвідчують проходження періоду навчання (далі - Документ);

Експертна комісія – комісія з числа співробітників університету, які є фахівцями відповідного освітнього ступеню;

Кваліфікація - офіційний результат оцінювання і підтвердження, який отримано, коли освітня установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про освіту (освітнім документом);

Комісія університету – комісія, якій офіційно доручено здійснення процедури визнання документів здобутих в освітніх установах інших держав;

Перевірка автентичності - процес, за допомогою якого встановлюється автентичність документів з метою пересвідчення в тому, що вони є дійсними (не підроблені, не змінені);

Період навчання - будь-яка частина освітньої програми з вищої освіти, оцінена і документально підтверджена, яка, не становлячи повного курсу навчання за програмою, є істотним здобутком знань чи навичок;

Програма з вищої освіти - курс навчання, визнаний університетом, що належить до системи вищої освіти іншої країни, після закінчення якого слухачу присуджується відповідний ступінь вищої освіти (далі - Програма);

Процедура визнання - формальне підтвердження університетом якості іноземної освітньої кваліфікації для цілей доступу до навчання та/або здійснення професійної діяльності;

Професійні права - право власника іноземного документа про освіту (освітнього документа) на здійснення професійної діяльності, що надається власнику документа в країні походження документа;

Статус освітньої установи - наявність в освітньої установи права присуджувати кваліфікації, що приймаються в академічних чи професійних цілях у країні походження Документа.

1.3 Сфера застосування

Процедура з метою зарахування власника Документа на навчання та/або на посаду наукового чи науково-педагогічного працівника до цього вищого навчального закладу. Рішенням Університету підтверджується право власника Документа на продовження навчання або працевлаштування в цьому Університеті, про що видається свідоцтво про визнання іноземного документа про освіту (далі - Свідоцтво).

2. Комісії з визнання здобутих в іноземних освітніх установах ступенів вищої освіти та наукових ступенів

1. Для здійснення процедури визнання наказом ректора в Університеті утворюється комісія (Далі – комісія) з визнання здобутих в іноземних освітніх установах документів про освіту.

2. Комісія складається з 5 осіб та очолюється головою комісії.

3. Комісія здійснює наступні роботи:



- перевірку автентичності поданих для визнання іноземних документів про освіту;
- перевірку офіційного визнання навчального закладу, який видав освітній документ системою освіти країни, якій він належить;
- встановлення еквівалентності кваліфікації, зазначеної в іноземному документі про освіту, вимогам до освітнього або освітньо-кваліфікаційного рівнів системи освіти України (здійснюється із залученням експертних комісій за відповідними спеціальностями);
- проведення (в разі необхідності) порівняльного аналізу змісту освітньої програми, за якою видано іноземний документ про освіту, зі змістом освітньої програми відповідної або суміжної спеціальності в Університеті;
- підготовку необхідних для проведення процедури супровідних документів, тощо.

4. Комісія Університету у своїх діях має керуватися документами МОН, даним Положенням, іншими документами, які регламентують окремі аспекти освітньої діяльності Університету.

5. Для перевірки програми, оцінки кваліфікації і встановлення еквівалентності іноземних документів про освіту в Університеті наказом ректора створюються експертні комісії (далі експертні комісії Університету) по кожній справі окремо.

6. Експертна комісія здійснює наступні роботи:

- здійснення порівняльного аналізу навчальних дисциплін;
- надання консультацій при підготовці до ліквідації академічної різниці;
- надання необхідних навчально-методичних матеріалів для підготовки до ліквідації академічної різниці;
- організацію та проведення (за необхідності) додаткового навчання в плані підготовки до ліквідації академічної різниці;
- організацію та проведення контрольних заходів (тестування) при ліквідації академічної різниці.

7. Склад експертної комісії Університету має становити три особи з числа співробітників Університету (голова та члени комісії), які є фахівцями відповідного (або спорідненого) освітнього ступеня вищої освіти України. При необхідності до складу експертної комісії Університету додатково можуть бути залучені співробітники інших вищих навчальних закладів (або інших організацій: наукових установ, підприємств або компаній відповідної сфери професійної діяльності) України, які є висококваліфікованими фахівцями з відповідного (або спорідненого) освітнього ступеня вищої освіти України.

8. Експертна комісія Університету у своїх діях має керуватися документами МОН, даним Положенням, іншими документами, які регламентують окремі аспекти освітньої діяльності Університету.

3 Порядок подання документів



1. Визнання здійснюється за заявою особи, поданою на ім'я ректора Університету.

Заявником може бути власник Документів або інша особа, яка представляє його інтереси з питань процедури визнання; для неповнолітніх осіб заявником можуть бути їх законні представники (далі - Заявник).

2. Заявник подає такі документи:

1) засвідчені в установленому законодавством порядку копію та переклад українською мовою Документа (за необхідності - пред'явлення оригіналу);

2) засвідчені в установленому законодавством порядку копію і переклад українською мовою додатка до Документа та/або інших документів, які містять інформацію про зміст навчальної програми (за необхідності - пред'явлення оригіналів).

Документи, зазначені у підпунктах 1, 2 цього пункту, мають бути засвідчені в країні їх походження у спосіб, який офіційно застосовується у цій країні (для країн - учасниць Конвенції, що скасовує вимогу легалізації іноземних офіційних документів (Гаага, 1961), - проставлення штампа «Apostille»).

У разі якщо Документ не засвідчений в країні його видачі у спосіб, який офіційно застосовується в цій країні, або якщо засвідчення не підтверджує його автентичності, комісія Університету вживає заходів щодо підтвердження автентичності такого Документа;

3) копії документів про попередню (середню, професійну або вищу) освіту за наявності такої освіти (за необхідності);

4) копії документів, що засвідчують особу Заявника та власника, якщо власник не є Заявником (за необхідності - з перекладами українською мовою);

5) заяву;

6) заяву (згоду) власника Документа на обробку його персональних даних відповідно до вимог Закону України «Про захист персональних даних».

Заявник має право надати також інші документи, що підтверджують освіту та/або кваліфікацію власника, документи про допуск до професійної діяльності, практичний досвід (за необхідності - з перекладами українською мовою).

Заявник може подати документи, зазначені у підпунктах 1-6 цього пункту, в електронному вигляді у форматі цифрових зображень.

Комісія Університету у разі необхідності має право перевірити відповідність цифрових зображень оригіналам та/або копіям з перекладами документів, зазначених у підпунктах 1-4 цього пункту.

Заявник повинен звернутися для проведення процедури визнання до компетентного органу протягом першого місяця навчання або працевлаштування власника Документа.

Якщо документи надані Заявником не в повному обсязі та/або неправильно оформлені, вони можуть бути повернуті без розгляду протягом



10 робочих днів з дня реєстрації заяви, про що повідомляється Заявнику із зазначенням недоліків, які необхідно усунути.

4. Процедура визнання

1. Процедура визнання Документа з метою продовження навчання здійснюється компетентним органом – вищим навчальним закладом до початку другого семестру першого року навчання власника Документа.

2. Процедура визнання Документа, окрім випадків, зазначених у пункті 3 цього розділу, складається з:

- 1) перевірки автентичності Документа та додатка до нього;
- 2) підтвердження статусу освітньої установи та/або Програми, за результатами якої виданий Документ;
- 3) оцінки кваліфікації або періоду навчання, зазначеної(го) в Документі, та встановлення еквівалентності освітньому ступеню в Україні, академічних та/або професійних прав.

3. Процедура визнання Документів, виданих освітніми установами, що входять до академічного рейтингу університетів світу - Academic Ranking of World Universities (ARWU) або відповідно до цього рейтингу за викладанням з окремих дисциплін (відповідно до року завершення навчання/присвоєння ступеня) складається з:

- 1) перевірки автентичності Документа та додатка до нього;
 - 2) оцінки кваліфікації за Документом та встановлення еквівалентності.
4. Перевірка автентичності здійснюється одним із таких способів:
- 1) перевірка наявності штампа «Apostille», якщо у країні походження Документа він підтверджує автентичність документа, та перевірка реквізитів апостиля у відповідному реєстрі у разі наявності;
 - 2) перевірка у реєстрі документів про освіту, якщо такий реєстр запроваджено країною походження Документа або освітньою установою, що його видала;
 - 3) направлення запиту щодо додаткових відомостей про автентичність видачі поданих документів до відповідних офіційних органів та/або освітніх установ інших держав.

Якщо в країні походження Документа офіційно затверджений стандарт оформлення документів про освіту, здійснюється аналіз на відповідність такому стандарту поданого Документа.

5. Перевірка статусу іноземної освітньої установи та/або Програми, за результатами якої виданий Документ, здійснюється з метою підтвердження офіційного визнання (акредитації тощо) освітньої установи та/або Програми в системі освіти держави, в якій функціонує ця установа.

Якщо Документ (або додаток до нього) виданий філією освітньої установи, має бути підтверджено офіційне визнання цієї філії в системі освіти держави, на території якої провадиться освітня діяльність цієї філії, якщо це визначено законодавством цієї держави.

Перевірка статусу іноземної освітньої установи та/або Програми має бути здійснена одним із таких способів:



1) перевірка в національних офіційних джерелах: реєстрах органів акредитації/забезпечення якості освіти, міністерств освіти, асоціацій агенцій з акредитації/забезпечення якості освіти, офіційних національних публікаціях про освітню систему;

2) перевірка в міжнародних офіційних джерелах (веб-сайтах визнаних міжнародних організацій, веб-сайтах мереж оцінювачів дипломів);

3) направлення запиту до відповідних уповноважених органів та/або освітніх установ інших держав щодо статусу освітньої установи та Програми.

6. Оцінка кваліфікації та встановлення еквівалентності здійснюється одним із таких способів:

1) для Документів, виданих освітніми установами, що входять до академічного рейтингу університетів світу - Academic Ranking of World Universities (ARWU), а також для документів, виданих в країнах, що входять до Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), та інших країн, які затвердили національні рамки кваліфікацій, - шляхом співставлення міжнародних та національних рамок кваліфікацій;

2) для Документів, виданих у країнах, з якими Україною укладено міжнародні договори, що регулюють питання визнання та еквівалентності документів про освіту, - на підставі положень відповідного міжнародного договору;

3) для Документів, виданих в інших країнах, або якщо міжнародний договір між Україною і країною походження Документа не визначає еквівалентність освітніх, освітньо-професійних ступенів, що присвоюються в країнах - учасницях договору, встановлення еквівалентності кваліфікації, зазначеної в Документі, відповідному освітньому чи освітньо-професійному ступеню вищої освіти України здійснюється шляхом порівняльного аналізу змісту навчальної програми (плану), за якою (яким) видано такий документ, зі змістом навчальної програми (плану) відповідного або суміжного напрямку (спеціальності) в Україні (далі - Порівняльний аналіз);

4) якщо зміст навчальної програми, за якою був виданий Документ, є аналогічним з навчальною програмою документів іншого власника, щодо якого компетентним органом (комісією Університету або МОН України) було прийнято рішення про визнання, встановлення відповідного освітнього чи освітньо-професійного ступеня вищої освіти, що може бути визнаний, проводиться на підставі Порівняльного аналізу аналогічної навчальної програми, кваліфікація за якою була визнана раніше.

7. Якщо поданий на процедуру визнання Документ підпадає під дію міжнародного договору, оцінка кваліфікації та встановлення еквівалентності включає в себе перевірку відповідності наданого освітнього документа вимогам, що зазначені у відповідному міжнародному договорі.

Наявність міжнародного договору між Україною та державою, освітньою установою якої видано Документ, не скасовує необхідності отримання офіційного рішення комісією Університету про визнання Документа.

8. Порівняльний аналіз здійснюється комісією Університету.



Порівняльний аналіз має врахувати:

- 1) ступінь, що присвоюється Документом, та його місце в національній системі освіти на дату видачі Документа;
- 2) зміст та обсяг Програми (очікувані результати навчання за академічною (навчальною) програмою, обсяг кредитів або академічних годин за фахово необхідними дисциплінами чи інші критерії);
- 3) якість Програми чи освітньої установи, що надала кваліфікацію;
- 4) профіль Програми або освітньої установи, що надала кваліфікацію;
- 5) академічні та/або професійні права, які надаються Документом.

9. Комісія Університету визначає обсяг відмінностей в академічних (навчальних) програмах в Україні та в країні походження Документа, допустимий для:

- 1) прийняття рішення про визнання;
- 2) прийняття рішення про визнання після усунення відмінностей власником Документа;

3) встановлення суттєвих відмінностей за змістом та (або) обсягом у навчальних програмах, що унеможлиблює прийняття рішення про визнання.

10. У разі якщо Порівняльним аналізом визначено відмінності в академічних (навчальних) програмах в Україні та в країні походження Документа за змістом та обсягом, без усунення яких визнання кваліфікації власника неможливе, йому може бути запропоновано проходження додаткового навчання та/або тестування на компетентність.

11. Додаткове навчання, проходження тестів на компетентність, проходження практики, захист курсових, дипломних робіт або проектів, співбесіди, підготовчі курси для компенсації відмінностей в академічних (навчальних) програмах з метою визнання Документа в Україні здійснюються власником документів в Університеті або іншому вищому навчальному закладі, який провадить підготовку фахівців відповідного освітнього ступеня за відповідними Програмами.

12. Дані, отримані під час перевірки автентичності, підтвердження статусу іноземної освітньої установи та/або Програми, оцінки кваліфікації і встановлення еквівалентності, є підставою для прийняття компетентним органом рішення, що оформлюється Комісією Університету або відповідним структурним підрозділом МОН висновком, про результати процедури визнання документів про освіту, виданих освітніми установами інших держав (далі - Висновок).

13. Комісія Університету у разі необхідності може звернутися до національного інформаційного центру академічної мобільності для надання рекомендацій щодо процедури визнання, а саме:

надання роз'яснень, консультацій та рекомендацій з визнання Документів;

проведення перевірки автентичності Документів;

підтвердження статусу освітньої установи та (або) Програми;

встановлення еквівалентності кваліфікацій, присвоєних згідно з Документами;

визначення рівноцінності академічних та/або професійних прав.

Рекомендації національного інформаційного центру академічної мобільності оформлюються відповідним висновком.

14. Послуги щодо визнання документів про освіту в Університеті здійснюються на платній основі у встановленому законодавством порядку.

15. Університет має право надавати додаткові платні послуги, пов'язані з процедурою визнання іноземних документів про освіту. Вартість додаткових платних послуг, пов'язаних з визнанням документів про освіту затверджується ректором.

16. Інформація про перелік послуг при визнанні документів про освіту та їх вартість розміщується на сайті Університету.

5. Прийняття рішення

1. Ступені вищої освіти, присуджені іноземними освітніми установами, мають визнаватися, якщо немає суттєвої різниці між іноземною кваліфікацією, визнання якої запитує Заявник, та відповідною кваліфікацією в Україні, за винятком випадків, зазначених у пункті 2 цього розділу.

Компетентний орган на підставі Висновку приймає одне з таких рішень, яке оформлюється в установленому законодавством порядку:

- про визнання Документа, на підставі якого Заявнику видається Свідоцтво;
- про відмову у визнанні поданого Документа, про що Заявнику направляється відповідне повідомлення із зазначенням підстав прийняття такого рішення.

2. Рішення про відмову у визнанні поданого Документа приймається у разі, якщо:

- 1) документи видані іноземним освітніми установами, які не є офіційно визнаними в системі освіти держави, в якій вони функціонують;
- 2) документи видані філіями іноземних освітніх установ, якщо такі філії не є офіційно визнаними в системі освіти держави, на території якої вони провадять освітню діяльність цієї філії, якщо це передбачено законодавством іноземної країни;
- 3) документи не містять інформації про здобуття їх власником ступеня вищої освіти, фахову спеціалізацію або професійну перепідготовку, а також про періоди навчання, за якими йому надаються академічні та/або професійні права (продовження навчання та/або працевлаштування за фахом);
- 4) документи неправомірно видані освітньою установою іншої держави;
- 5) документи не є автентичними;
- 6) документи видані за результатами навчання за період, що становить менше ніж один академічний рік навчання;
- 7) документи видані за результатами навчання, під час якого загальна набрана кількість навчальних кредитів становить менше ніж 30 кредитів Європейської кредитної транспортно-накопичувальної системи (ЄКТС) (або їх еквіваленту кількість академічних годин);

8) документи не відповідають офіційно затвердженому стандарту оформлення документів про освіту, якщо такий стандарт прийнятий у державі, в якій функціонує освітня установа;

9) документи видані в результаті навчання за Програмою, яка не може бути співвіднесена з жодним ступенем вищої освіти, фаховою спеціалізацією, напрямом підготовки (спеціальності, кваліфікації) системи освіти України;

10) документи не визнаються в державі, якій належить освітня установа;

11) документи не містять повної інформації щодо змісту навчальної програми, що унеможливує встановлення еквівалентності присвоєних за цими документами ступеню вищої освіти, фахової спеціалізації або професійної перепідготовки у системі освіти України;

12) встановлено, що документ про освіту одержаний на підставі неавтентичного документа про попередню освіту;

13) встановлено, що документ про освіту одержаний на підставі документа про попередню освіту, який не надавав його власнику відповідних академічних прав (якщо інше не передбачено законодавством країни походження документа про освіту).

3. Свідоцтво складається компетентним органом друкованим способом українською мовою, а в разі необхідності - додатково іншою мовою.

4. Свідоцтво дійсне разом з оригіналом Документа та діє безстроково.

5. Університет у разі зарахування на навчання власника Документа, що отримав Свідоцтво про визнання МОН, має право переглянути результати процедури визнання, але виключно в бік більш сприятливих результатів для власника. У такому разі комісія Університету проводить власний аналіз з урахуванням рішення МОН та вимог Університету до певної Програми і навичок власника Документа та приймає остаточне рішення про визнання.

6. Облік Свідоцтв про визнання

1. Свідоцтва мають бути зареєстровані Університетом в електронному журналі визнання в Україні іноземних освітніх документів МОН (далі - електронний облік).

2. Функціонування електронного обліку забезпечує відповідний структурний підрозділ МОН.

3. Для реєстрації Свідоцтва Університетом заповнюється в електронній формі проект Свідоцтва та додаються електронні копії:

1) Документа;

2) додатка до Документа та/або іншого документа, в якому міститься інформація про зміст та тривалість навчальної програми, а також успішність з навчальних дисциплін;

3) Висновку.

Документи, зазначені в підпунктах 1, 2 цього пункту подаються разом із засвідченими в установленому порядку перекладами, окрім документів англійською та російською мовами.

4. Після занесення необхідної інформації до електронного обліку автоматично генеруються реєстраційний номер Свідоцтва та електронна версія Свідоцтва, яке оформлюється компетентним органом у друкованому вигляді. Оригінал Свідоцтва видається Заявникові.

7. Відповідальність

Члени комісій Університету та експертної комісії несуть солідарну персональну відповідальність за правомірність прийнятих рішень щодо визнання в Університеті іноземних документів про освіту і відповідність їх нормам міжнародних та національних нормативно-правових актів.

Відповідальний структурний підрозділ МОН із залученням національного інформаційного центру академічної мобільності здійснює моніторинг правильності оформлення записів в електронному обліку та має право перевіряти відомості, подані компетентним органом - вищим навчальним закладом. У разі якщо під час перевірки даних, внесених до електронного обліку при реєстрації Свідоцтва компетентним органом, виникає необхідність здійснення запитів до іноземних освітніх установ, органів державної влади та/або мережі національних інформаційних центрів з академічної мобільності та визнання ENIC-NARIC, до них надсилаються відповідні запити.

Національний інформаційний центр академічної мобільності надає до МОН раз на квартал інформацію про відповідність прийнятих компетентними органами рішень нормам міжнародних та національних нормативно-правових актів, а також випадки внесення неповної та/або некоректної інформації з порушенням вимог пункту 3 цього розділу до електронного обліку.

8. Перегляд і оскарження результатів

1. У разі незгоди Заявника з результатами процедури визнання Заявник протягом трьох місяців з дня реєстрації повідомлення про відмову у визнанні іноземного освітнього документа або з дня реєстрації Свідоцтва в електронному обліку може звернутися до Університету із мотивованою заявою про перегляд справи та може надати додаткові документи щодо пройденої Програми та отриманої кваліфікації. У такому випадку Університет переглядає всі додатково надані Заявником документи та проводить їх дослідження, у результаті якого попереднє рішення про визнання або відмову у визнанні може бути переглянуто.

Якщо Заявник незадоволений результатом перегляду справи в Університеті, він може звернутися із заявою про перегляд справи до МОН. До заяви додаються документи, наведені в пункті 3 даного Положення. За результатами розгляду поданих документів МОН виносить рішення про визнання, на підставі якого Заявнику видається Свідоцтво або рішення про відмову у визнанні іноземного освітнього документа, про що Заявнику



надсилається відповідне повідомлення із зазначенням підстав прийняття такого рішення.

2. Рішення Університету можуть бути оскаржені до суду.

3. У випадку встановлення факту недостовірності інформації, зазначеної у поданих для процедури визнання Документах, прийняття рішення про визнання Документа унеможливорюється і відомості про неавтентичний документ, особу, яка зазначена в ньому як власник, та/або Заявника передаються правоохоронним органам України.

4. Строк надання Заявнику Свідоцтва про визнання Документа не може перевищувати 60 календарних днів з дня надходження усіх документів та інформації, необхідних для здійснення процедури визнання.

5. Інформація про процедуру визнання розміщується на сайті Університету.

Узгоджено:

Проректор
з міжнародного співробітництва

Декан факультету ІК

Заст.декана ФНІГ

Начальник юр.відділу

Методист 1 кат.ФНІГ

М.А.Омаров

А.В.Снігуров

В.М.Явтушенко

Д.І.Чулков

О.Л.Іванова